

ΦΟΒΙΣΜΟΣ

Ο **Φοβισμός** αποτελεί καλλιτεχνικό ρεύμα της μοντέρνας τέχνης, στη ζωγραφική. Το κίνημα του φοβισμού αναπτύχθηκε στη Γαλλία και ενώ είχε πολύ μικρή διάρκεια ζωής, **1898 – 1908**, θεωρείται ένα από τα πρώτα επαναστατικά κινήματα στη ζωγραφική και με σημαντικό αντίκτυπο στην εξέλιξη της τέχνης του 20ου αιώνα.

Η έννοια φοβισμός προέρχεται από τη γαλλική λέξη *-faune* που μπορεί να μεταφραστεί *άγριο θηρίο* και δεν θα έπρεπε να συγχέεται με την ελληνική λέξη *-φόβος*. Χρησιμοποιήθηκε για πρώτη φορά το 1905 στην πρώτη έκθεση της ομάδας των φοβιστών στο Παρίσι.

Οι πιο σημαντικοί εκπρόσωποι του καλλιτεχνικού αυτού ρεύματος ήταν ο Ανρί Ματίς, ο Αντρέ Ντερέν και ο Μωρίς ντε Βλαμίνκ. Οι φοβ πίνακες αναπαριστούν έναν απλοποιημένο κόσμο που έχει έντονα προσδιορισμένο σχήμα, ενώ οι λεπτομέρειες απουσιάζουν πλήρως. Ως αποτέλεσμα, οι πίνακες αυτοί να μοιάζουν συχνά με επίπεδες επιφάνειες που τις διατρέχουν πολλά φωτεινά μοτίβα. Σε ένα φοβ τοπίο, οι μακρινοί λόφοι, για παράδειγμα, δεν φαίνονται καθόλου μακρινοί, αλλά αποτελούν τμήμα ενός γενικότερου χρωματικού μοτίβου. Ο Ντερέν, λόγω χάριν, απεικόνισε τις γέφυρες του Λονδίνου ως απλά σχήματα που αποδίδονταν με έντονα χρώματα, ενώ ακόμα και ανθρώπινες μορφές συχνά απεικονίζονταν με τον ίδιο τρόπο. Ο φοβισμός ως καλλιτεχνική τάση, βασίστηκε σε μία χαρακτηριστική ρήση του Πωλ Γκωγκέν σύμφωνα με την οποία θα έπρεπε, αν ένας καλλιτέχνης φαντάζεται τα φύλλα των δέντρων να είναι κόκκινα, να τα ζωγραφίζει κατά αυτό τον τρόπο. Οι φοβ δεν αποδέχονταν τους χρωματικούς περιορισμούς που επέβαλαν τα θέματα τους και ως εκ τούτου, τα δέντρα μπορούσαν κάλλιστα να βαφτούν πορτοκαλιά, ο ουρανός ροζ και ένα πρόσωπο πράσινο. Συχνά, οι σκιές αναπαριστάνονταν με ένα διαφορετικό χρώμα και όχι με μια πιο σκοτεινή απόχρωση του ίδιου χρώματος Έτσι, μια σκιά στο χορτάρι θα μπορούσε να είναι μπλε-γκρι αντί για πιο σκούρα πράσινη.

ΚΥΡΙΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΦΟΒΙΣΜΟΥ

- πλήρης εκφραστική ελευθερία του καλλιτέχνη στη χρήση του χρώματος (π.χ. κόκκινη θάλασσα)
- οι Φοβιστές πίστευαν απόλυτα στο χρώμα ως συγκινησιακή δύναμη
- με τους Φοβιστές το χρώμα έγινε φωτοβόλο, δημιουργώντας παρά απομιμούμενο το φως
- πλακάτα βίαια χρώματα με διακοσμητική διάθεση
- η αίσθηση του χώρου δημιουργείται από το χρώμα

ΜΑΤΙΣ: ΦΙΓΟΥΡΑ 1927

Θεωρείται το αποκορύφωμα των έργων του Ματίς με θέμα μια γυμνή γυναίκα με φόντο ένα ανατολίτικο χαλί. Το φόντο είναι μια φανταστική επανάληψη διακοσμητικών μοτίβων παρόλο που το καθένα είναι ζωγραφισμένο με ιδιαίτερο τρόπο. Το μοντέλο κάθεται σε μια γκριζωπή λωρίδα στο δάπεδο η οποία χωρίζει τα μοτίβα του χαλιού από εκείνα του τοίχου. Υπάρχει επίσης ένα φυτό και μια πιατέλα με φρούτα καθώς και μέρος ενός μαρμαρινού τραπεζιού στην κάτω δεξιά γωνιά. Παρόλα τα πολλά μοτίβα και αντικείμενα, η σύνθεση δεν είναι μπλεγμένη. Όλα έχουν τη θέση τους, ακόμα και η απότομη αφύσικα ευθεία γραμμή της πλάτης του μοντέλου
«Η ακρίβεια δεν είναι η αλήθεια» δήλωνε ο **Ματίς 1869 -1954**, ο σπουδαιότερος εκπρόσωπος του κινήματος των Φοβιστών. Η άποψη αυτή, διατυπωμένη για πρώτη φορά έτσι ξεκάθαρα, υπήρξε και η θέση ολόκληρης της μοντέρνας τέχνης.

ΝΤΕΡΕΝ: ΓΕΦΥΡΑ ΤΣΑΡΙΓΚ ΚΡΟΣ 1906

Ο καλλιτέχνης παρουσιάζει ένα αλλόκοτο τροπικό Λονδίνο με χρώματα της φωτιάς που αποκαλύπτει μια ασυνείδητη χρήση χρώματος και σχήματος, μια ευχαρίστηση για την καθαρή σχεδίαση των πραγμάτων. Απελευθερώνει το χρώμα από τον παραδοσιακό περιγραφικό του ρόλο και το αξιοποιεί ως εκφραστικό αυτοσκοπό. Ο τρόπος που χρησιμοποιεί το χρώμα με τα βασικά χρώματα, τα οποία έχει απλώσει σε πηχτά στρώματα διαστρευνώνει την προοπτική και δίνει στην επιφάνεια του πίνακα μια παλλόμενη αρμονία.

Ο Γάλλος ζωγράφος **Ντερέν Αντρέ (1880-1954)**, από τους μεγαλύτερους εκπρόσωπους του φοβισμού. Όπως και ο Ματίς έχει επίσης παρουσιάσει σκηνογραφίες για το θέατρο και το μπαλέτο, εικονογραφίες βιβλίων, έργα κεραμικής, γλυπτά σε πέτρα κ.ά.

--	--	--

ΠΗΓΕΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Γ' ΤΑΞΗ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΣΕΛ. 237
ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ 3^{ος} ΤΟΜΟΣ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΕΛ. 154. ΜΑΤΙΣ: ΦΙΓΟΥΡΑ 1927 ΣΕΛ. 157 και ΝΤΕΡΕΝ: ΓΕΦΥΡΑ ΤΣΑΡΙΓΚ ΚΡΟΣ 1906 σελ. 159
ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ Α. ΛΑΔΟΜΑΤΤΟΣ ΣΕΛ. 137
ΟΙ «...ΙΣΜΟΙ» ΣΤΗΝ ΤΕΧΝΗ STEPHEN LITTLE ΣΕΛ. 100
<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A6%CF%89%CE%B2%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82>